RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	0000212797
Onderwerp:	Nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022
Datum raadsvergadering:	29 maart 2022
Agendapunt:	*Invullen door de griffie*
Portefeuillehouder:	F. Hoekstra
Programma begroting:	Organisatie breed, het raakt alle programma's.

Publiekssamenvatting

In de nota activabeleid Dijk en Waard 2022 wordt het financieel beleid van de gemeente Dijk en Waard beschreven. Denk hierbij aan de afschrijvingsmethodiek, de afschrijvingstermijnen en de activeringsgrens De nota activabeleid gemeente Dijk en Waard 2022 is samengesteld uit de nota vaste activa 2017 van de gemeente Heerhugowaard en de nota activabeleid gemeente Langedijk 2018.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. de nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022 vast te stellen waaronder::
   - Voor alle investeringen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast;
   - de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in bijlage I van de nota;;
   - de activeringsgrens vast te stellen op € 15.000.
2. in te stemmen met het dekken van de verwachte incidentele afschrijvingen van ca. € 6,5 mln. uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.
3. de financiële effecten op te nemen in de najaarsrapportage 2022 en de meerjarenraming 2023-2026.

Inleiding

De gemeenten Heerhugowaard en Langedijk zijn per 1 januari 2022 bestuurlijk gefuseerd met als eindresultaat de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Zowel de gemeente Heerhugowaard als de gemeente Langedijk had een eigen nota vaste activa (HHW) en nota activabeleid (LDK). Het is noodzakelijk om deze beleidstukken te harmoniseren en hierop ook de financiële administratie en processen in te richten.

In de nota activabeleid worden de uitgangspunten vastgelegd hoe de gemeente Dijk en Waard omgaat met investeringen. Denk hierbij aan de methodiek waarop investeringen worden afgeschreven, de duur van afschrijven en ook de activeringsgrens.

.

Beoogd effect

Voldoen aan de wet- en regelgeving dat alle gelijksoortige activa per 1 januari op een gelijke wijze behandeld worden.

Kader

Leidend voor het opstellen van de nota activabeleid gemeente Dijk en Waard 2022 is de BBV regelgeving en zijn de stellige uitspraken in de notitie vaste activa van de commissie BBV.
De nota vaste activa 2017 van de gemeente Heerhugowaard en de nota activabeleid gemeente Langedijk 2018 zijn als basis gebruikt voor het opstellen van de nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022.

Motivering

Allereerst zijn de bestaande documenten bestudeerd, wat zijn de beleidsmatige verschillen en wat is de achtergrond van de reeds gemaakte keuzes. Echter blijkt dat de nota's het VNG model vrijwel geheel volgen. Daarna is de BBV als leidraad gebruikt om de bestaande activa van beide gemeenten te categoriseren. Denk hierbij aan de balansindeling IV3/ BBV maar ook de categorieën (bijv. gebouwen, installatiekosten, gronden en terreinen) van beide gemeenten zijn geharmoniseerd, dit maakte direct dat de verschillen zichtbaar waren in zowel methodiek als duur van de afschrijving. Een aantal verschillen zijn:

- In de gemeente Heerhugowaard worden tractiemiddelen (afvalinzamelingsvoertuigen, tractoren, aanhangwerktuigen, veegmachines etc.) annuïtair afgeschreven en bij de gemeente Langedijk lineair;
- Uit de afschrijvingstabellen van de beide gemeenten blijkt dat de afschrijvingstermijnen voor bepaalde investeringscategorieën (zoals bv. tunnels, viaducten en bruggen en wegen, pleinen en rotondes en openbare verlichting-1e aanleg) verschillend zijn.

Bij het opstellen van de afschrijvingstabel hebben wij rekening gehouden met wat wenselijk en reëel is. Wenselijk is dat het afschrijven over een langere periode zorgt voor structureel lagere lasten in de meerjarenbegroting en met reëel wordt bedoeld dat de afschrijvingstermijn in verhouding staat tot de technische levensduur van de activa. Zo is de motie 06 met datum 19 april 2021 waarin gevraagd wordt de afschrijvingstermijnen, waar mogelijk te verhogen, verwerkt in de nota activabeleid gemeente Dijk en Waard 2022.

<u>Belangrijke uitgangspunten per 1 januari 2022</u>
Hieronder worden de belangrijkste uitgangspunten vermeld die zijn gehanteerd om de nieuwe kapitaallasten voor de begroting 2022 van de gemeente Dijk en Waard te berekenen. Deze uitgangspunten gelden vanaf 1 januari 2022 en zijn van op toepassing op de al bestaande activa met een boekwaarde op 1 januari 2021.

1. Voor alle investeringen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast;
2. De gehanteerde afschrijvingstermijnen in Langedijk en Heerhugowaard zijn aangepast en op elkaar afgestemd; Bij de afschrijvingstermijnen is indien mogelijk gekozen voor de hoogste afschrijvingstermijn;
3. De activeringsgrens bedraagt € 15.000.

<u>Toelichting uitgangspunten per 1 januari 2022</u>

1. Wijzigen afschrijvingsmethode
Vanaf 1 januari 2022 worden alle activa afgeschreven volgens de lineaire methode, omdat bij de lineaire methode de kapitaallasten op de langere termijn lager zijn. Dit levert dan een voordelig financieel effect op in de toekomst. Conform het BBV dienen gelijksoortige activa gelijk behandeld te worden, dus alle gelijksoortige activa moeten volgens dezelfde afschrijvingsmethodiek afgeschreven worden. Dit betekent dat alle activa die volgens de annuïtaire afschrijvingsmethode worden afgeschreven per 1 januari 2022 worden omgezet naar de lineaire afschrijvingsmethode.

2. Wijziging afschrijvingstermijnen
De afschrijvingstermijnen tussen de gemeente Langedijk en Heerhugowaard waren in een aantal gevallen verschillend. In het geval van verschillende afschrijvingstermijnen is gekozen voor de hoogste afschrijvingstermijn, want dit levert lagere kapitaallasten op in de begrotingsperiode van 4 jaar (2022 t/m 2025). Over de totale looptijd van de investering heeft het wijzigen van de afschrijvingstermijn geen gevolgen. Een uitzondering hierop zijn drukrioleringspompen E/M en Individuele behandeling van afvalwatersystemen (IBA's). Deze investeringen hebben een kortere afschrijvingstermijn, omdat de technische levensduur van deze onderdelen aanmerkelijk korter is dan de initiële afschrijvingstermijnen. Voor wat betreft de afschrijvingstermijnen is ook bekeken welke afschrijvingstermijnen omliggende en vergelijkbare gemeenten hanteren.

3. Activeringsgrens € 15.000
   In de gemeente Heerhugowaard werd een activeringsgrens van € 10.000 gehanteerd. In de nota activabeleid 2018 van de gemeente Langedijk is een activeringsgrens opgenomen van € 50.000, echter blijkt uit een analyse dat ook de gemeente Langedijk (nog steeds) de activeringsgrens van € 10.000 hanteert. Een (beperkt) onderzoek naar de nota activabeleid van meerdere gemeenten gaf geen eenduidig beeld over de hoogte van de gehanteerde activeringsgrenzen. De hoogte van de activeringsgrens varieert van € 10.000 (Zoetermeer), € 15.000 (Alkmaar) tot € 100.000 (Amersfoort, Haarlem).

   Voorgesteld wordt een ondergrens te hanteren van € 15.000. Dit leidt over een langere periode tot een gelijkmatiger verloop van de begroting. Indien de activeringsgrens hoger is dan heeft dit als resultaat dat er meer pieken in de begroting zullen optreden en is het bedrag voor de incidentele versnelde afschrijving hoger. Een lage activeringsgrens leidt tot meer activa (objecten) in de vaste activa administratie en derhalve tot een hogere administratieve last. Uit onderzoek blijkt dat het aantal beheershandelingen minimaal zijn en daarom niet als knelpunt wordt gezien.

   Daarom wordt een activeringsgrens van € 15.000 voorgesteld voor de gemeente Dijk en Waard. Een activeringsgrens van € 15.000 betekent dat de boekwaarden van investeringen met een oorspronkelijke aanschafwaarde tot € 15.000 in één keer afgeschreven worden op basis van de regelgeving van de BBV.

Kanttekeningen en risico's
Het niet vaststellen van de nota activabeleid gemeente Dijk en Waard 2022 betekent dat de gemeente niet voldoet aan de wet Arhi en het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV). Per 1 januari 2022 moet de gemeente soortgelijke activa op dezelfde wijze behandelen.

Alternatieven
Er is geen alternatief. Er is een wettelijke verplichting m.b.t. het activabeleid.

Samenwerking en participatie
Niet van toepassing, dit betreft intern beleid.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?
Ja. De financiële gevolgen worden hieronder weergegeven.

<u>Incidenteel gemeenten Langedijk en Heerhugowaard</u>
Doordat de gemeente Dijk en Waard het activa conform de nieuwe nota activabeleid moet afschrijven, zal een deel van de huidige activa (gemeente Langedijk en Heerhugowaard) in 2022 versneld afgeschreven moeten worden. Het totaalbedrag wordt nu ingeschat op maximaal € 5.900.000 dat versneld afgeschreven moet worden. Dit financieel effect komt specifiek door de harmonisatie van de afschrijvingstermijnen en dan met name door het verkorten van de afschrijvingstermijnen van schoolgebouwen van 60 naar 40 jaar. In de najaarsrapportage 2022 wordt dit financieel effect verwerkt.

<u>Dekking incidentele afboeking van € 5.900.000.</u>
Voorgesteld wordt om deze afboeking te dekken uit de algemene reserve voor zover dit niet uit de samenhangende bestemmingsreserves kan. De doorrekening hiervoor wordt mede op basis van de jaarrekening 2021 gemaakt. Het financieel effect wordt opgenomen in de najaarsrapportage 2022. Per saldo zal de afboeking op de algemene reserve niet het volledig bedrag van € 5.900.000 zijn.

Structureel gemeente Dijk en Waard

De uitgangspunten van de nieuwe nota activabeleid van de gemeente Dijk en Waard 2022 hebben een financieel effect op de begroting 2022 en verder. Het verwachte financiele effect wordt hieronder in de tabellen 1 t/m 3 uiteengezet. In deze tabellen worden lagere lasten (voordeel) weergegeven met een -/- en hogere lasten (nadeel) met een +/+.

TABEL 1	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Afschrijvingslasten op basis van bestaande staat C	***€ 9.714.493***	***€ 9.141.915***	***€ 9.063.432***	***€ 8.411.550***
Correctie afschrijving als gevolg van het overgaan van annuïtair naar lineair afschrijvingsmethodiek	€ 330.494	€ 288.019	€ 246.491	€ 205.764
Afschrijvingslasten na het omzetten van annuïtair naar lineair afschrijvingsmethodiek	€ 10.044.987	€ 9.429.934	€ 9.309.923	€ 8.617.314
Aanpassing afschrijvingstermijnen				
Door het verlagen van de afschrijvingstermijnen is de levensduur van een aantal investeringen verstreken; dit leidt tot een eenmalige afschrijving van de resterende boekwaarden, maar de ingerekende afschrijvingslasten vallen ook vrij.	-€ 874.707	-€ 821.735	-€ 821.735	-€ 813.992
Door het verlagen van de afschrijvingstermijnen stijgen de jaarlijkse afschrijvingslasten	€ 709.785	€ 547.922	€ 550.808	€ 449.600
Door het verhogen van de afschrijvingstermijnen dalen de jaarlijkse afschrijvingslasten	-€ 1.379.825	-€ 1.123.259	-€ 1.091.720	-€ 1.006.298
Afschrijvingslasten op basis van de aangepaste staat C	***€ 8.500.240***	***€ 8.032.862***	***€ 7.947.276***	***€ 7.246.624***
Totale voordeel afschrijvingslasten	***- € 1.214.253***	***- € 1.109.053***	***- € 1.116.156***	***- € 1.164.926***

In tabel 1 wordt als startpunt voor de berekening van het financieel effect de opgetelde kapitaallasten van de activa van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk conform de huidige nota's activa/activabeleid voor de jaren 2022 t/m 2025 gehanteerd (€ 9.700.000 in 2022). Vervolgens wordt het financieel effect van het wijzigen van de afschrijvingsmethode (€ 330.000 in 2022) en het financieel effect van het wijzigen van de afschrijvingstermijnen - € 1.545.000 (- € 875.000 + € 710.000 - € 1.380.000) in 2022 weergegeven. Dit betekent dat het financieel effect voor het omzetten van de activa van annuïtair naar lineair en voor het wijzigen van de afschrijvingstermijnen - € 1.214.000 is in 2022.

Hieronder wordt het financieel effect van deze twee uitgangspunten nader toegelicht:

Wijziging afschrijvingsmethodiek

Het financieel effect van het wijzigen van de afschrijvingsmethode van annuïtair naar lineair levert in 2022 een nadeel op van € 330.000. Zoals uit tabel 1 blijkt is dit nadeel aflopend van € 330.000 in 2022 tot € 206.000 in 2025.

Wijziging afschrijvingstermijnen
Het financieel effect voor het wijzigen van de afschrijvingstermijnen levert voor de periode van 2022 t/m 2025 de volgende voordelen op:
2022: - € 1.545.000 (- € 874.000 + € 710.000 - € 1.380.000)
2023: - € 1.397.000 (- € 822.000 + € 548.000 - € 1.123.000)
2024: - € 1.363.000 (- € 822.000 + € 551.000 - € 1.091.000)
2025: - € 1.371.000 (- € 814.000 + € 450.000 - € 1.006.000)

Het uitgangspunt is de hoogste afschrijvingstermijn te hanteren.
Zoals in tabel 1 is vermeld wordt de afschrijvingstermijn voor bepaalde activa verlaagd. De reden hiervoor is dat de afschrijvingstermijn in staat C voor bepaalde activa (o.a. gebouwen 60 jaar) hoger is dan in de afschrijvingstabellen van beide gemeenten (o.a. gebouwen 40 jaar) is vermeld. Het verlagen van deze afschrijvingstermijnen leidt tot hogere kapitaallasten (€ 700.000 in 2022).

Voor de jaren 2022 t/m 2025 worden in tabel 2 de afschrijvingslaten tevens gespecificeerd naar de wijze van dekking. De kapitaallasten kunnen namelijk gedekt worden door een onttrekking aan een bestemmingsreserve of doordat deze zijn verwerkt in kostendekkende tarieven (rioolinvesteringen, investeringen m.b.t. afvalinzameling etc.).

TABEL 2

Totaal effect	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kapitaallasten t.l.v. de exploitatie	-€ 455.453	-€ 353.268	-€ 363.278	-€ 404.380
Kapitaalasten heffing	-€ 86.167	-€ 93.958	-€ 95.093	-€ 98.704
Kapitaalasten reserve	-€ 672.634	-€ 661.828	-€ 657.782	-€ 661.841
	-€ 1.214.254	**-€ 1.109.054**	**-€ 1.116.153**	**-€ 1.164.925**

In tabel 3 is het financieel effect aangegeven als de activeringsgrens wordt gesteld op respectievelijk € 10.000, € 15.000, € 25.000 en € 50.000.

TABEL 3

Als de activeringsgrens wordt gesteld op:	**Dan moet er een inhaalafschrijving plaatvinden van:**	**Dan vindt er vrijval van afschrijving plaats voor een bedrag van:**
€ 10.000	€ 181.087	- € 15.206
€ 15.000	€ 558.162	- € 74.623
€ 25.000	€ 1.108.484	- € 175.455
€ 50.000	€ 3.242.516	- € 456.974

Voor de gemeente Dijk en Waard wordt de activeringsgrens op € 15.000 gesteld. Uit staat C blijkt dat een aantal activa onder de € 10.000 zijn geactiveerd. Deze activa moeten in het boekjaar 2022 worden afgeboekt en dit levert eenmalig een nadeel op van € 558.000 in 2022, maar structureel levert dit een voordeel op van - € 75.000. Dit financieel effect komt specifiek door de harmonisatie van de activeringsgrens.

Tegenover de geraamde vrijval afschrijvingen komen echter hogere exploitatielasten. Bij een verhoging van de activeringsgrens naar bijvoorbeeld € 50.000 zal er sprake zijn van circa € 800.000 hogere exploitatielasten.

Dekking incidentele afschrijving van € 558.000.
Voorgesteld wordt om net als voor de incidentele afschrijving als gevolg van de aanpassing van de afschrijvingstermijnen, de afschrijving van € 558.000 te dekken uit de algemene reserve voor zover dit niet uit de bestemmingsreserves kan.

Verwerking financiële gevolgen
De financiële effecten worden ter besluitvorming bij de raad aangeboden in de najaarsrapportage 2022. Na akkoord worden de financiële effecten verwerkt in de begroting 2022 en verder.

Communicatie
De nota activabeleid gemeente Dijk en Waard 2022 is op 9 maart besproken in de auditcommissie.

Na vaststelling wordt deze nota activabeleid op de wettelijke voorgeschreven manier gepubliceerd op overheid.nl en officielebekendmakingen.nl

Uitvoering
Niet van toepassing

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit
- Nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022 (zaaknummer: 212797).

Bijlagen ter informatie
- Bijlage I Was-wordt lijst afschrijvingstermijnen 2022 gemeente Dijk en Waard

RAADSBESLUIT

Onderwerp: Nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022
Zaaknummer: 0000212797

Raadsvergadering: 29 maart 2022
Agendapunt: *Invullen door de griffie*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op kaderstellende bevoegdheid van de gemeenteraad,

besluit:

1. de nota activabeleid Gemeente Dijk en Waard 2022 vast te stellen waaronder de volgende drie uitgangspunten:
   - Voor alle investeringen wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegepast;
   - de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in bijlage I van de nota;;
   - de activeringsgrens vast te stellen op € 15.000.
2. in te stemmen met het dekken van de verwachte incidentele afschrijvingen van ca.€ 6,5 mln. uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.
3. de financiële effecten op te nemen in de najaarsrapportage 2022 en de meerjarenraming 2023-2026.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 maart 2022

De griffier, De voorzitter,